

Představujeme iniciativu **ŠKOLA-ČLOVĚK-HODNOTY** <http://skola.archa.info/>

Je v současné škole přítomna náboženská dimenze?

I když se současná česká škola pokládá za světonázorově a nábožensky neutrální, je v ní náboženská dimenze v nejširším smyslu slova přítomná.

Náboženství, náboženská dimenze do školy nepatří, protože už ve škole je.

Je přítomné tím, že v základu evropského vzdělávání jsou skryty již po staletí otázky po vlastní budoucnosti, po smyslu vzdělávání a smyslu života vůbec.

Je přítomné tím, že školu tvoří lidé, kteří mají své ideály jako je láska, naděje, víra nebo spravedlnost.

Je přítomné jako učivo nejen dějepisu, ale také všude tam, kde se učivo dotýká hranic lidského poznání.

Je přítomné tím, že školu tvoří lidé, kteří jsou konfrontováni s klíčovými událostmi života, jako je narození, strach, životní úspěch nebo utrpení.

Je přítomné v étosu školy, ve způsobu, jak jsou spolu lidé schopni vést dialog, v hodnotě jejich vzájemných vztahů, v tom, jak si jeden cení druhého.

Je přítomné tím, že lidé mají také ve škole potřebu slavit, že škola má své všednodenní rituály, nebo s větší nebo menší mírou pochopení slaví původně náboženské svátky.

Je přítomné ve formě výuky předmětu náboženství určité konfese, ale ne výlučně.

Co znamená počítat s přítomností náboženské dimenze v kultuře školy?

Brát vážně **celistvost vzdělávání**.

Brát vážně **celistvost lidské osobnosti** i s jeho schopností být transcendentní – překračovat sebe sama ve svém myšlení, jednání, vztazích k sobě, ke světu a druhým lidem.

Brát vážně **podporu základních hodnot lidského života**, které se jeví z všelidské perspektivy jako dobré.

Cenný příspěvek k rozmanitosti školy, která tak dává **více příležitostí k učení**.

Promyšleně podporovat **schopnost člověka utvářet a prožívat vztahy**.

Počítat s **multikulturní realitou** v současné společnosti a neochudit o impulsy, které to může znamenat pro vzdělávání všech, a přitom předcházet napětím a konfliktům, které mohou vyústit v diskriminační jednání.

Usilovat o demokraticky relevantní základy společného soužití, stavět se proti uniformitě a podporovat právo každého jedince na vlastní kulturní a náboženské zakotvení, a tím i vlastní identitu.

Cílem iniciativy je ukázat na důvody, proč na školách počítat s přítomností náboženské dimenze života jako s kvalitou, která je sama o sobě hodnotou pro konkrétní rozvoj demokratické školy stojící na humanistických základech a usilující o lidsky důstojné vzdělávání, a také vytvořit prostor, ve kterém by se mohla veřejně a kvalifikovaně otevřít diskuse o přítomnosti náboženské dimenze v kultuře školy.

Cílem iniciativy není uplatňovat v historii další nárok církví na český školský systém, ani náboženství do školy vnášet, ale počítat s religiozitou v nejširším slova smyslu, protože patří k obecné kvalitě života každého člověka.

Jakou školu podporujeme, respektujeme-li přítomnost náboženské dimenze v kultuře školy?

Školu, která je uctívá k člověku a otevřená k pluralitě.

Školu, kterou charakterizuje přiznání základní důstojnosti člověka nezávislé na jeho výkonu.

Školu, jejíž vzdělávací cíle jsou nasměrovány k sebeurčení a kvalitě života, nikoli k ekonomickým cílům.

Školu, která rozvíjí kvalitu mezilidských vztahů.

Školu, která rozvíjí kompetenci vnímavosti žáků k jedinečnosti lidí a k jejich rozdílnostem, k sociálním nerovnostem a ke kulturní a náboženské pluralitě.

Školu, jejíž komunita se snaží nastavit základní vnitřní normy, pravidla, která jsou pro všechny – tedy i pro menšiny – únosná a životná.

Školu, která hledá nové formy pro setkávání rozmanitých kulturních a náboženských tradic, ne pro jejich asimilaci.

Školu, bere vážně svou vnitřní rozmanitost a nakládá s ní jako s pramenem pro motivaci k učení.

Školu, která usiluje o svou jedinečnou identitu v konkrétním čase na konkrétním místě.

Školu, která ví, že nikdy nebude dokonalá, ale přesto je připravená být prostorem pro vize a ideály.

Školu, která je připravena překračovat své vlastní hranice.

Představujeme iniciativu **ŠKOLA-ČLOVĚK-HODNOTY** <http://skola.archa.info/>

Hledejme společně, co je pro nás důležité, a pojďme otevřít diskusi.

Doc. PhDr. Ludmila Mučová, Ph.D.
Teologická fakulta JU, České Budějovice

**Co znamená
pro vzdělávací procesy
v současné české škole
dialog?**

Kladou si čeští učitelé a učitelky otázky
týkající se zdůvodnění úsilí
o rovnost lidí v právech a důstojnosti?

Do jaké míry je sekulární humanismus,
k němuž se hlásí české školství,
otevřený pro dialog s jinými světonázory,
a do jaké míry je legitimní,
aby místem takového dialogu byla škola?

Mgr. Eva Muroňová
Katechetické a pedagogické centrum DOO,
Ostrava

Je součástí osobnostního rozvoje žáka
i rozvoj spirituální dimenze jeho osobnosti?
Za co zde odpovídá škola a za co rodiče?

**Patří existenciální otázky
spojené s naplněním života smyslem
do vzdělávacího a výchovného prostoru
školy?**

Je-li náboženský rozměr života součástí kultury,
jak se může stát škola místem pro otevření se tomuto rozměru,
aniž by otvírala nebezpečí indoktrinace?

Mgr. Lenka Gulová, Ph.D.
Pedagogická fakulta MU, Brno

Některé děti a někteří učitelé se necítí ve škole dobře, kde je problém?

Ptáme se dětí na jejich hodnoty a umíme hovořit o svých hodnotách?

**Co je opravdu důležité pro život člověka?
O čem se ve škole nemluví?**

Uni-Prof. Dr. Martin Jäggle
Katolická teologická fakulta, Vídeň

Jak je přítomno „náboženství“ v kultuře naší školy?
Jsou tyto jevy vnímány spíše jako přínos nebo komplikace?

**V čem vidí učitelé hodnotu žáků?
V čem vidí žáci hodnotu učitelů?**

Jakou odpověď nabízí současný vzdělávací systém,
když žák položí existenciální otázku?
Kdo je kompetentní na ni odpovídat?

Mag. Tomáš C. Havel
Katolická teologická fakulta, Vídeň

Jak vypadá nediskriminující přístup nakládání
s kulturními a náboženskými rozdíly?

**Co potřebují žáci a učitelé,
aby mohli být bez obav „jiní“?**

Jak se může škola stát místem, kde má důstojnost
člověka přednost před výkonem, který podává?